

KIRJANDUSFESTIVAL
Literary Festival

PRIMA VISTA

2025

5.–10. mai

5.–10. May

RAAMAT KUI PAIK PAIK KUI RAAMAT

Book as a place, place as a book

Sisukord / Contents

Toimumiskohad / Venues	3
Raamat kui paik, paik kui raamat	4
Programm	8
Prima Vista raamatulaat	28
Prima Vista kunstiprogramm	30
Prima Vista filmiprogramm Tartu Elektriteatris	36
Projektid	40
Prima Vista partnerlinna päev Valgas	45
Book as a Place, Place as a Book	48
Program	52
Prima Vista Book Fair 2025	74
Prima Vista 2025 Art Program	77
Projects	83
Prima Vista Partner City Day in Valga	88
Korraldajad / Organisers	91
Toetajad / Supporters	94

40

15

9

22

25

14

13

12

10

11

7

8

16

6

4

1

3

18

17

21

19

20

24

23

Prima Vista 2025 toimumiskohad / Venues

- 1 Tartu Ülikooli Raamatukogu / University of Tartu Library (W. Struve 1)
- 2 Tartu Linnaraamatukogu / Tartu Public Library (Kompanii 3/5)
- 3 Tartu Kirjanduse Maja / Tartu Literature House (Vanemuise 19)
- 3 Kultuuriklubi Salong / Culture Club Salong (Vanemuise 19 keldriruum, sissepääs hoovist / ground floor, entrance from the back yard)
- 4 Tartu Kaubamaja Apollo raamatupood / Apollo bookshop of Tartu Kaubamaja shopping centre (Riia 1)
- 5 Tartu Linnamuuseum / Tartu City Museum (Narva mnt 23)
- 6 Vilde ja Vine / Restaurant Vilde ja Vine (Vallikraavi 4)
- 7 Raekoja plats / Town Hall Square
- 8 Kaarsild (raekoja platsi poolne ots) / Arch Bridge (Town Hall Square side)
- 9 Genialistide klubi - Magasini tänava Suvila / Genialists' Club - courtyard (Magasini 5)
- 10 Tartu Elekriteater / Cinema theatre Elekriteater (Jakobi 1)
- 11 Tartu tähetorn (Uppsala 8)
- 12 Toomkiriku varemed / ruins of Tartu Cathedral
- 13 Kristjan Jaak Petersoni monument
- 14 Kassitoome, Toomeoru serv / The valley of Toomemägi
- 15 Tartu Uus Teater / Tartu New Theatre (Lai 37)
- 16 Tartu Saksa Kultuuri Instituut / Tartu German Cultural Institute (Kastani 1)
- 17 Eesti Kirjandusmuuseum / Estonian Literary Museum (Vanemuise 42)
- 18 Jakob Hurda mälestusmärk / Monument to Jakob Hurt (Vanemuise 45b)
- 19 Raamatupood Biblioteek / Bookshop Biblioteek (Kastani 42)
- 20 Fahrenheit 451° raamatutuba / Fahrenheit 451° Book Room (Kastani 42)
- 21 Butiikhotell Villa Margaretha esine / In front of Villa Margaretha Boutique Hotel (Tähe 11)
- 22 Eesti Rahva Muuseum / Estonian National Museum (Muuseumi tee 2)
- 23 Tartu Linnaraamatukogu Karlova-Ropka harukogu / Karlova-Ropka Library of Tartu Public Library (Tehase 16)
- 24 Tartu Linnaraamatukogu Tammelinna harukogu / Tammelinna library of Tartu Public Library (Suur kaar 56)
- 25 Tartu Linnaraamatukogu Annelinna harukogu / Annelinn Library of Tartu Public Library (Kaunase pst 23)

Tartu Linnaraamatukogu Ilmatsalu harukogu / Ilmatsalu library of Tartu Public Library (Kooli tee 5)

Ilmatsalu põhikool / Ilmatsalu Basic School (Kooli tee 5, Ilmatsalu)

Raamat kui paik, paik kui raamat

Raamatus „Nähtamatud linnad”, mille autor on Italo Calvino, jutustab meile kõigile tuttav veneetslane Marco Polo Hubilai-khaanile linnadest, mis jäävad valitsejale nähtamatuks, sest isegi kui need oleksid olemas, ei jõuaks valitseja neid iialgi külastada, impeerium on selleks liiga suur. Ühel hetkel küsib valitseja, miks ei jutusta Marco Polo kunagi oma kodulinnast Veneetsiast. Ja maadeavastaja küsib seepeale vastu, et millest muust ta siis valitseja arvates kogu aeg räägib kui mitte oma kodulinnast. Iga teist linna kirjeldades ütleb ta ju tegelikult midagi ka Veneetsia kohta. Polo mõte on lihtne: et teha vahet linnade vahel, tuleb üks linn aluseks võtta, ja tema võtab Veneetsia.

Et teha vahet paikade vahel, tuleb üks paik aluseks võtta. Kas siis selleks, et teha vahet raamatute vahel, tuleks üks raamat aluseks võtta? – Tegelikult me vist paratamatult teeme seda nii kohtade kui ka raamatutega. Niipaju kui olen lugenud ja inimestega rääkinud, tundub kõigil olevat kusagil see üks sügavalt läbi elatud koht ja üks eriline „Heureka!” raamat, mis eristub teistest avastamistest ja on justkui kese või ankur. Sinna kõrvale võib aja jooksul ilmuda teisi paiku ja teisi raamatuid, aga kese ja ankur on kõige alus.

Tundub ka, et nii nagu Marco Polo oli oma Veneetsia mingil moel kaotanud, juhtub kese-koha ja ankur-raamatuga samamoodi: nendega käib kaasas ilmajäämise kogemus. Muidugi, seda teeb aeg, see suur suverään. Isegi kui paik ja raamat on mingil kujul alles, siis me ise oleme juba muutunud. Kokkuvõttes oleme kaotanud korraka nii paiga, raamatu kui iseenda. Ja ilmselt just sellest tuleb sõnadesega mängivate inimeste – loojutustajate – kiindumus kohtadesse. Soovist taasluua. Taasleida.

Tõsi, „Nähtamatute linnade” Marco Polo väitel mälopildid kustuvad, kui nad on juba sõnadega paika pandud. Sellepärast ta kartiski Veneetsiast otse rääkides sellest linnast lõplikult ilma jääda. Aga kui miski on juba nagunii kaotatud, siis võiks ju arvata, et sõnadega saab ainult leida. Lihtsalt paratamatult juba ühe teise paiga. Või kuna jutustajaid, kirjutajaid on kümneid, sadu, tuhandeid, siis mitmuses: ühed teised paigad. Otsatu arv variatsioone ühest paigast. Sest kui paik on raamat, siis on ta nagu ühes Borgese loos kirjeldatud liivaraamat, mille lehekülgede arv on lõputu. Või nagu raamatukogu. Mulle meeldibki mõelda, et paik on raamatukogu.

Mõelgem korraks veel pealkirja „Raamat kui paik, paik kui raamat” esimesele poolele. Mis mõttes saab raamat olla paik? Esiteks muidugi selles mõttes, et raamat, ja ma räägin praegu paberramatust, on füüsiline objekt. Seega lisaks sellele, et tema sisse saab minna ülekantud tähenduses – nagu pildi sisse –, on ta paik ka täiesti konkreetset. Raamatu lehtedelt, nagu mis tahes ruumist, võib leida asju, märke, jälgi. Enamasti on need seotud inimesega: autogramm, pühendus, eksliibris, lehtede vahele ununenud järjehoidja, postkaart, kiri, rahatähed; sinna kuivama pandud taim, allajoonitud sõnad, leheservale tehtud märkmed. Mõne tellitava raamatu puhul tagakaanele kirjutatud aadress. Sisselõikest paberisse imibunud verepiisk, teksti udustanud veepiisk või pisar, ümberlâinud kohv, hoiukohast raamatusse imibunud lõhnad, niiskus, seda pleegitanud valgus. Kõik need jäljed elustavad midagi.

Või siis raamat kui paik selles mõttes, et mälus võib tekkida võrdusmärk raamatu ja koha vahele, kus me seda lugesime. Me ei mäleta mitte ainult raamatut ja mõeldud mõtteid ja läbielatud tundeid, vaid ka – või vahel isegi rohkem – selle lugemisega seonduvat kohta, ümbrust, valgust, hääli, ja seda, missugused me ise siis olime. Raamat kui paik elustab kogemuse.

Ja siis on muidugi need raamatud, mida kirjeldades tundub loomulik öelda, et paik on seal peaaegu kõige olulisem tegelane. Olgu see siis linn, linnaosa, kvartal, tänav, maja, tuba; või hoopis küla, saar, paik looduses; või paik, mida enam või veel ei ole, või ei ole sellisel kujul, aga on ellu äratatud nii usutavalt, nagu ta eksisteeriks. Tänavuste festivalikülaliste loomingust leidub näiteid peaaegu kõigist seesugustest paik-raamatutest.

Tulen lõpetuseks uuesti tagasi „Nähtamatute linnade” juurde. Raamatus on lühike episood, kus Marco Polo kirjeldab kivi kivi haaval üht silda ja Hubilai-khaan tahab seepeale teada, missugune kivi siis silda üleval hoiab. Polo vastab, et silda ei hoiata üleval mitte üks või teine kivi, vaid nendest moodustuv võlvkaar. Kui valitseja pärib, miks räägib ta siis üksikutest kividest, mitte võlvist, vastab maadeavastaja: ilma kivideta ei oleks võlvi.

Nii nagu ilma kivideta ei oleks võlvi, ei oleks ilma iga üksiku paik-raamatuta neid sillavõlve, mida mööda saab paikadesse, mis on olemas vaid sedavõrd, kui nad on kirjutatud. Olgu siis tegemist Kjell Westö Helsingi, Leonardo Padura Havanna, Markus Thielemanni Lüneburgi nõmme või Sinu või minu Tartuga, või Tallinnaga – ja siin on ainult mõni näide – need kõik on ühe lõputute maailmade lõputu kaardi erinevad kihid. Paik-raamatud ja raamat-paigad on mulle teadaolevatest kõige moodsam ja kõige ajatum kaardirakendus.

Soovin teile põnevaid rännakuid ja eriti – ootamatusi. Et te leiaksite tänavuselt festivalilt midagi, mida ei tulnudki otsima. Head raamatu-aasta jätku!

Kai Aareleid

2025. aasta kirjandusfestivali Prima Vista patroon

PROGRAMM

Tartu rahvusvaheline kirjandusfestival Prima Vista 2025

NB! Prima Vista sündmused on tasuta, v.a need, mille puhul on kavas märgitud teisiti

Esmaspäev, 5. mai

12.00–13.00 „Elav raamatukogu” koolinoortele Karlova-Ropka raamatukogus

„Elavas raamatukogus” saab tutvuda nn elavate raamatutega ehk põneva eluloo või taustaga inimestega. Iga „elav raamat” räägib oma isiklikust kogemusest, elukutsest või huvialast väikestes gruppides, mitmes erinevas voorus. Nendega tutvumine avardab silmaringi, aga võib olla abiks ka tulevikuplaanide tegemisel. Eestis võeti „Elav raamatukogu” esmakordselt kasutusele 2006. Aastal Euroopa Nõukogu kampania „Kõik erinevad – kõik võrdsed” raames. Formaati töötati välja ja piloteeriti Roskilde muusikafestivali jaoks Taanis 2000. aastal, nüüdseks on see edasi levinud ja leidnud aina suuremat kasutust üle maailma.

13.00 Kirjandusvõistluse „Lehekülg lehekülje haaval” / „Seitenweise”; Eesti finaali Tartu Linnaraamatukogu saalis

Rahvusvahelise raamatuprojekti raames lugesid noored saksa keele õppijad Juliane Pickeli romaani „Krummer Hund” ja valmistasid ette vabas vormis (video, lavaluule, näidend või koomiks) loovtöö raamatust. Eesti võistlejate loometöid esitletakse Tartus. Žürii otsustab, kes projektis osalenud õpilastest osaleb võitjate kohtumisel Berliinis. Saksa Välismaise Koolihariduse Keskuse (ZFA) algatatud konkursi eesmärk on motiveerida Kesk- ja Ida-Euroopa noori keeleõppijaid saksa noortekirjandusega loominguliselt tegelema. Osalevad kooliõpilased vanuses 15–18.

16.00 Jalutuskäik baltisakslaste – ja ehk ka Eduard von Keyserlingi? – radadel, kogunemine Toome varemets

Jalutuskäik viib huvilised enam kui sada aastat tagasi Tartu ülikoolis õppinud baltisaksa tudengite mälestuste radadele. Otsime, kas linnaruumis on veel jälgi sellest, kuidas omal ajal kevadet tähistati, ontlikult õpiti ja mitte nii väga ontlikult tudengitempe tehti. Jalutuskäik sobib nii eraldi ettevõtmisena kui ka häälestuseks kohtumisele Klaus Modickiga, kes on kirjutanud ühest baltisaksa tudengist, Eduard von Keyserlingist romaanis „Keyserlingi saladus”. Teejuhtideks on Tartu Ülikooli germanistika professor Reet Bender ning baltisaksa uuringute keskuse koordinaator Kadi Kähär-Peterson.

Vt rohkem heimatrevisited.ut.ee

18.00 Saksa kirjaniku Klaus Modicki autoriõhtu Tartu Linnaraamatukogu saalis

Külalisega vestleb Tartu Ülikooli professor, kirjandusteadlane Liina Lukas. Vestluse keskpunktis on romaan „Keyserlingi saladus” („Keyserlings Geheimnis”), mis jutustab baltisaksa päritolu kirjanikust, saksa kirjanduse impressionistist Eduard von Keyserlingist, kelle elu suur saladus on seotud Tartuga. Romaani andis välja kirjastus Eesti Raamat (2020), tõlkis Anne Arold. Kohapeal on võimalik osta kirjaniku raamatuid.

Üritus toimub saksa keeles, sünkroontõlkega eesti keelde. Sündmust toetab Tartu Saksa Kultuuri Instituut.

18.00 Tartu Elektriteater esitleb: „Golem: kuidas ta maailma tuli” (Saksamaa, 1920, režissöörid: Paul Wegener, Carl Boese)

Filmi juhatab sisse kirjanik Paavo Matsin.

Pilet 7 €, vt elektriteater.ee

Vt ka lk 36.

19.00 Kirjanduslik uitrännak Tartus Kaspar Jassa juhtimisel, kogunemine Kristjan Jaak Petersoni kuju juures

Giidi ja kirjaniku Kaspar Jassa juhendamisel toimub kirjanduslooline retk Tartu kesklinnas. Ekskursiooni käigus meenutatakse Tartu kirjanikke läbi tsitaatide ja elulooliste seikade. Kogunemine Kristjan Jaak Petersoni kuju kõrval Toomemäel. Rännak lõpeb Koidula ja Jannseni mälestusmärgi juures.

19.30 Arhitekti, teadlase ja kirjaniku Klaske Haviku (Holland) loeng ning vestlus- ja luuleõhtu TÜ Raamatukogu konverentsisaalis

Loeng „Linnakirjaoskus: arhitektuuri lugemine ja kirjutamine” keskendub küsimustele, kuidas saame paiku lugeda ja neist kirjutada ning milliseid võimalusi pakub kirjaniku pilk arhitektidele ja linnaplaneerijatele, et hõlmata disaini rohkem kohatundlikkust ja empaatiat. Vestluses Eik Hermanniga arutletakse selle üle, milliseid praktilisi ja filosoofilisi võimalusi kätkeb endas lähenemine arhitektuurile kirjanduse kaudu. Juttu tuleb rahvusvahelisest algatusest Writing Urban Places, mis ühendab arhitekte, kirjanikke, kirjandusuurijaid ja teisi, kes tunnevad huvi linna ja narratiivide seoste vastu. Havik esitab ka oma luuleloomingut raamatust „Way and Further”, mis kõlab nii hollandi ja inglise keeles kui ka eesti keeles (eesti keelde tõlkinud Urmo Mets).

Teisipäev, 6. mai

11.00–19.00 Prima Vista raamatulaat raekoja platsil

Vt laada kava lk 28.

11.30–12.15 Kohtumine Tuuli Tolmoviga Tammelinna raamatukogus

Tuuli Tolmov on kirjutanud nii lühijutte kui ka romaane. Ta on Eesti Noortekirjanduse Ühingu asutajaliige. Alates 2017. aastast on ta NaNoWriMo (National Novel Writing Month) Eesti piirkonna esindaja. Tema raamat „Esimene käik” pälvis Lastekaitse Liidu ja Eesti Lastekirjanduse Keskuse tunnustuse Hea Noorteraamat 2023.

12.20–13.05 Kohtumine Laura Evisaluga Karlova-Ropka raamatukogus

Laura Evisalult on ilmunud noorteromaanid „Juhused”, „Oodates Norra kuningat” ja „Õiged mehed”. Noorteromaan „Juhused” märgiti ära kirjastuse Tänapäev ja Eesti Lastekirjanduse Keskuse 2020. aasta noorteromaanivõistlusel.

11.00–14.00 Raamatulaada lasteprogramm

14.00 Poola lipu päev raekoja platsil

Kellamäng poloneesiga, abilinnapea Raimond Tamme ning Poola Vabariigi Chargé d'affaires a.i. Artur Jan Orzechowski sõnavõtt, rongkäik ülikooli peahoone juurde. Kuningas Batory mälestustahvli juures lillede asetamine. Mälestame Kaarsillal lahkunud poolakaid ja Poola sõpru Tartust.

15.00 Ajaloolis-kirjanduslik teekond „Poola jäljed Tartus”

Teekond viib meid sajandite taha otsima märke Poola suhetest Tartu linna ja inimestega. Jalutuskäigu algus on Toomemäel Toomkiriku juures, kust liigutakse kesklinna. 1582–1625 oli Tartu Poola-Leedu ühisriigi (Rzeczpospolita) Tartu (Dorpat) vojevoodkonna pealinn,

millele kuningas Stefan Batory andis 1583. aastal erilised privileegid ja 1584. aastal Tartu linna lipu värvid.

16.00 Prima Vista 2025 ja Mikroraamatukogu avamine Tähetorni juures

Vt lk 40.

17.00 Läti kirjaniku Andris Kalnozolsi kohtumine lugejatega Tartu Linnaraamatukogu saalis

Külalisega vestleb Contra. Kohapeal on võimalik soodushinnaga osta Kalnozolsi raamatut „Kalender on mu nimi”.

Üritus on läti keeles, järeltõlkega eesti keelde.

17.15 Kuraatorituur „Eesti Raamat 500 seinapannoo – kirjanduslugu on kukepea!” Eesti Rahva Muuseumis

500 aastat tagasi sai alguse eestikeelse raamatu lugu. Raamatu-aastal ERMi A-osa fuajeesse loodaval aabitsakuke pea kujulisel seinapannool on kunstnik Siiri Taimla-Rannala vaimuka pildikeele abil kogu selle kireva loo üles joonistanud nii, et nähtavaks saab ka eesti kirjakeele, lugemise, hariduse ja kirjanduse lugu. Prima Vista raames kutsub pannoo kuraator, kirjandusteadlane ja luuletaja Sirel Heinloo kirjandussõbrad ERMi tuurile ja võtab selle kukepea sisse mahtunud sisuka eesti raamatu- ja kultuuriloo tutvustada. Üheskoos põigatakse ka püsinäitusele.

NB! Koha kuraatorituuril tagab eelnev registreerimine ERMi kodulehel! Osalemine „Kohtumised” püsinäituse piletiga, muuseumikaardiga tasuta.

18.30 Kirjanduslik teispäev: patrooni õhtu „Tartu kaart”

Kohtadest, kohakirjandusest ja kohakajadest vestlevad Jan Kaus ja Prima Vista tänavune patroon Kai Aareleid. Muusikaline osa Villu Veskilt ja Jan Gunnar Hoffilt. Jan Kaus on kirjutanud miniatuuri-kogu „Tallinna kaart”. Kai Tartu-romaanis „Linnade põletamine” rullub lahti üks võimalik Tartu kaart. Saksofonivirtuoos Villu on koos akordionist Tiit Kallustega loonud albumid „Põhjala saarte hääled I–III”. Hinnatud Norra džässpianist Jan Gunnar Hoff seisab korraga nii põhjapolaarjoonel kui terves maailmas. Kohad ja nende kajad. Sealt asumegi teele.

20.00 Kontsert „Kui maailm jääb seisma” Tartu Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

„Seda juhtub väga harva. Maa telg jääb krigiseses seisma. Siis peatub kõik: tormid, laevad ja orgudes karjatavad pilved. Kõik. Isegi ratsud aasal tarduvad nagu lõpetamata malepartiis.

Aga hetke pärast liigub maailm edasi. Ookean neelatab ja oksendab, orud auravad, aga ratsud astuvad mustalt ruudult valgele. On kuulda ka, kuidas õhk pörkab õhuga prahvatades kokku.”

— Zbigniew Herbert, tõlkinud Hendrik Lindepuu

Laulud poola luuletaja Zbigniew Herberti ning eesti luuletajate tekstidele.

Tõnis Mägi (laul) | Kärt Johanson (laul) | Ain Agan (kitarr) | Andre Maaker (kitarr)

Kolmapäev, 7. mai

11.00–12.00 „Elav raamatukogu” koolinoortele
Annelinna raamatukogus

Vt lk 8.

12.00 Marius Marcinkevičiuse (Leedu) ja Lina Itagaki (Leedu)
kohtumine lugejatega Tartu Linnaraamatukogu saalis

Igas vanuses lugejatega kohtuvad Leedu kirjanik Marius Marcinkevičius ning illustraator Lina Itagaki. Eriti on üritusele oodatud 4.–5. klassi lapsed. Arutelu juhatab Tiina Kattel.

Üritus on leedu keeles, järeltõlkega eesti keelde.

15.00 Angela Soopi kunstnikuraamatu „Neli aastaega”
esitlus Tartu Linnaraamatukogu peamaja Lutsu toas

Angela Soopi (Kaili-Angela Konno) kunstnikuraamat sisaldab neljaosalise isikunäituste seeria „Sõda ja rahu” materjali. Trükises on tekstid erinevatelt autoritelt ja fotod teostest, näitusevaadetest. Tekstide koostajad: I osa – Margot Kase intervjuu Angela Soopiga; II osa – Anti Saar; III osa – Jan Kaus; IV osa – Eero Epner. Trükises olevad fotod on teinud Stanislav Stepaško, mõned ka Martin Ivask.

15.30 Vestlusring Mikroraamatukogus
Tartu tähetornis raamatute füüsiliste omaduste teemal

Räägivad Eik Hermann, Ulla Väljaste ja Tõnis Tootsen. Modereerib Andrus Laansalu.

Vt lk 40.

16.00 Saksa kirjaniku Markus Thielemanni autoriõhtu Tartu Linnaraamatukogu saalis

Külalisega vestleb Tartu Ülikooli õppejõud Hella Liira. Juttu tuleb Thielemanni äsja eesti keeles ilmunud romaanist „Põhjakaares kõmab kõu” (Eesti Raamat, tlk Piret Pääsuke), mis toob kirjan- duslike paikade kaardile Lüneburgi nõmme. Thielemanni 2024. aastal ilmunud romaan originaalpealkirjaga „Von Norden rollt ein Donner” kandideeris Saksa raamatuauhinnale ja jõudis lõppvali- kusse, st aasta kuue tähelepanuväärseima saksa keeles kirjutatud romaani hulka. Kohapeal on võimalik raamatut osta.

Vestlus toimub saksa keeles, sünkroontõlkega eesti keelde. Sündmust toetab Goethe Instituut Eestis.

17.00 Susanna Veevo raamatu „Minu Türgi” (Petrona Print) esitlus Tartu Kaubamaja Apollo raamatupoes

Miks ja kuidas armus autor Türgi kultuuri, mis vintsutused ja arengud ootasid teda ees seelses ülikoolis õppides ja miks armastab ta Türgit praeguseks „kirglikult, aga kaugel”?

17.00 Raamatuillustratsioonide näituse „Ummakumma” avamine Tartu Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

Kirjanik Kaspar Jassa räägib raamatu „Ummakumma” (2002) vin- jettide valmimisest ning loeb sealt ette ka tekste. Näituse jaoks on pisikestest varjupiltidest tehtud suurendused. Need pakuvad võima- luse võtta ette reis läbi esteetilise lõbu. Näituse valmimist on toeta- nud Tartu Kultuurkapital.

17.30 Eva Koffi romaani „Õhuskõndija” esitlus Tartu Linnamuuseumi suures saalis

20. sajandi algus, Tartu, Ülejõe. Lojused tagahoovides, vinavad rentsliid, Emajõe luht. Elektriteatri rahutu surin, esimesed inimesed Liivimaa taevas. Kaks noort naist — Nora ja Magdalena. Kujutluse jõud, õhu kutse. Kas inimesel tuleb valida maa ja taeva vahel? Kõhu ja südame vahel? „Õhuskõndija” on Nora ja Magdalena iseendaks kasvamise lugu. Lugu iseolemise vabadusest ja armastusest, selle muutumisest ja ammendamatuses. Autoriga vestleb Jaak Tomberg, tekstikatkeid loeb Maria Ehrenberg.

18.00 Kuuba kirjaniku Leonardo Padura autoriõhtu Tartu Linnaraamatukogu saalis

Külalisega vestleb eesti-kuuba päritolu Anneli Ramos Pöder (raamatu „Kuuba ühes hingetõmbes” autor).

Kirjaniku reisi Eestisse toetab Hispaania Suursaatkond Tallinnas.

[Jutuajamine toimub hispaania keeles sünkroontõlkega eesti keelde.](#)

18.00 Vestlusring „Kultuurikonfliktlood ja omajuurelood” Petrona Prindi „Minu...” sarja põhjal Tartu Kaubamaja Apollo raamatupoes

Vestlevad Epp Petrone ja Annela Laaneots, kahepeale on nad avaldanud viis raamatut „Minu...” sarjas. Petrone sulest ilmusid sarja avaraamatud, tüüpilised kultuurikonfliktlood „Minu Ameerika” 1, 2 ja 3. Laaneots on kirjutanud omajuurse „Minu Setomaa” ning võõrast kultuuri kirjeldava „Minu Tai saared”. Publiku hulgas on sõna sekka ütlemas veel mitu „Minu...” sarja autorit.

19.00 Toomas Kiho luulekogu „Pundinuiad” esitlus
Tartu Kirjanduse Majas

„Toomas Kiho on kogu Eesti luulemaastikul õige eriline. Matemaatika mõtlemisega, Eesti asja süva-ajaja, akadeemiat enim mõistnu, hulga valitsuste nägija, rumaluste rohkusest siiski mitte murtud, vaid need sõnadesse pannud, kurbtusega, vaimurikkalt, armastust ei eales hüljanuna. Mõisturohke luule, mida sellises eetilises jõus harva kohtab. Väga Eesti-seoseline.”

— Kalevi Kull

20.00 Tartu Elektriteater esitleb: „Taevas Berliini kohal”
(Saksamaa Liitvabariik, Prantsusmaa, 1987;
režissöör: Wim Wenders, stsenaarium: Wim Wenders,
Peter Handke, Richard Reitinger)

Filmi juhatab sisse filmiajakirjanik ja -kriitik Tristan Priimägi.

Pilet 7 €, vt elektriteater.ee

Vt ka lk 36.

Neljapäev, 8. mai

15.00 Vanemuise kultuuritänava jalutuskäik,
algus Jakob Hurda mälestusmärgi juures

Teekonnal räägivad ja loevad lugusid Ants Siim Linnamuuseumist ja Ülo Treikelder Tartu linnaraamatukogust. Jalutuskäik lõpeb keskpargis.

16.00 „Jalutuskäik Emajõega” – psühhoogeograafiline rännak koos Andy Willoughby (Ühendkuningriik) ja Joanna Ellmanniga, kogunemine Kaarsilla juures (raekoja platsi poolne ots)

Andy ja Joanna kutsuvad kaasa jalutuskäigule Emajõe ääres, et kogeda ühiselt meditatiivseid ja maagilisi hetki koos jõe, tema ajaloo ja looduskeskkonnaga ning kuulda loomingut, mis on sündinud kahe luuletaja 2023. aastal alanud koostööst. Luuletsükli pealkirjaga „Kui jõed põimuvad” saavad kokku Emajõgi ja Weari jõgi Andy praeguses kodulinnas Durhamis Kirde-Inglismaal. Jalutuskäigul on ka teistel võimalik kaasa luua ja kuuldule vastata ning osa nendest vastustest põimivad Andy ja Joanna oma kakskeelse tsükli lõputeksti.

Inglise ja eesti keeles. Jalutuskäik on osa projektist „Tagasi Tartusse” – jalutuskäigud varasemate resident-kirjanikega. Vt ka lk 41

17.30 Soome kirjaniku Kjell Westö autoriõhtu Tartu Linnaraamatukogu saalis

Soome rootsikeelse kirjanduse väljapaistva autoriga vestleb kirjandusteadlane Esbjörn Nyström. Westö romaanide täieõiguslik tegelane on tema kodulinn Helsingi 20. sajandi erinevatel kümnenditel. Viimases romaanis „Videvik 41” („Skymling 41”) kujutab Westö II maailmasõda, täpsemalt Talvesõja lõppu ja sellele järgnenud lühikest rahuperioodi aastatel 1940–1941. Romaan on hirmuäratavalt aktuaalne ka aastal 2025. Teose andis välja kirjastus Eesti Raamat, tõlkis Tõnis Arnover. Kohapeal on võimalik raamatut osta. Vestlus toimub rootsi keeles, sünkroontõlkega eesti keelde. Sündmust toetab Soome Instituut ja Soome Kirjandusteabe Keskus (FILI).

18.00 Noorte autorite õhtu „Särtsuga kirjandus” Tartu Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

Oma loomingut esitavad Helena Aadli, Mihhail Boitsov, Triinu Kree, Talvike Mändla, Heneliis Notton ja Joosep Vesselov.

19.30 „Maailma tähtsaim tänav”: kevadõhtune vestlusring Julia von Lucadou ja Ernesto Salazar-Jimeneziga Kai Aareleiu juhtimisel Saksa Kultuuri Instituudis

Saksa kirjanik Julia von Lucadou on pärit UNESCO kirjanduslinnast Heidelbergist ning on praegu Goethe Instituudi resident Tartus; Ernesto Salazar-Jiménez on Venetsueela juurtega külaline UNESCO kirjanduslinnast Bremenist. Prima Vista patroon Kai Aareleid vestleb külalistega olulistest paikadest elus ja kirjanduses..

Vestlus toimub inglise keeles, ettelugemised saksa, inglise ja hispaania keeles (tekstid tõlgitud eesti keelde).

20.00 TarSlämmi finaali Vildes ja Vines, külalisesineja Yuri Miki (Jaapan)

On tavaks kujunenud, et TarSlämmi prömmiv ja ülev finaali toimub just kevadise Prima Vista ajal. Nüüd ongi aeg! 8. mail kohtuvad Vildes ja Vines nelja eelvooru säravaimad esinejad, keda endise hooga juhatavad lavale õhtujuhid Sirel Heinloo ja Toomas Leppik. Külalisesinejaks on üks tuntumaid jaapani lava-
luuletajaid Yuri Miki.

Külalise tekstid on vahendatud ka eesti ja inglise keelde.

Reede, 9. mai

10.15–11.15 „Elav raamatukogu” koolinoortele
Tammelinna raamatukogus

Vt lk 8.

10.20–11.05 Kohtumine Reeli Reinausiga
Ilmatsalu Põhikoolis

Mitmeid kirjandusahindu pälvinud Reeli Reinausilt on ilmunud rohkelt raamatuid lastele ja noortele. Kirjanik annab oma raamatutes ühteviisi hästi edasi nii laste argielu kirjeldused, noorte probleemid, kriminaalsed jutud kui ka müstikaga pikitud põnevuslood.

10.30 Nukuetendus „Seiklus raamatumetsas”
Tartu Linnaraamatukogu saalis

Ilmar Tomuski etendus „Seiklus raamatumetsas” valmis Tartu Linnaraamatukogu nukuteatri näitetrupile Eesti Raamatu Aasta puhul.

11.15–12.00 „Elav raamatukogu” koolinoortele
Ilmatsalu raamatukogus

Vt lk 8.

12.00–12.45 Kohtumine Liina Vagulaga
Annelinna raamatukogus

Liina Vagula on noortekirjanik, kelle raamatud pakuvad sügavaid ja kaasahaaravaid elamusi, peegeldades noorte igapäevaelu väljakutseid ja unistusi. Ta loob lugusid, mis aitavad noortel näha oma probleeme läbi teiste silmade.

13.00 „Kohalike pühakute alternatiivne reisijuht” – jalutuskäik Quigley Cryan Brockbankiga (Ühendkuningriik), kogunemine raekoja platsil

„Tartus residentuuris olles kirjutasin ühest Inglismaal tuntud pühakust, jalutuskäigul avastame kodukootud imede ja märterluse kaudu pühakluse ja folkloori kokkupuutekohti.”

— Quigley Cryan Brockbank

Inglise keeles. Jalutuskäik on osa projektist „Tagasi Tartusse” – jalutuskäigud varasemate resident-kirjanikega. Vt ka lk 41

15.00 Helene Grøni (Taani) esinemine ja loovkirjutamise töötuba Fahrenheit 451° raamatutoas

Helene Grøn on UNESCO kirjanduslinna Tartu residentuuri-programmi praegune külaline. Oma loomingut esitades ja julgustades samal ajal osalejaid kirjutama ja iseennast peegeldama, uurib ta mälu, paikade ja lugude jutustamise seoseid. Tartus residentuuris viibides tegeleb Helene oma kirjatöodes sellega, kuidas mälu väljendub raamatutes, hoonetes ja ümbruses. Töötoas osalejaid kutsutakse üles uurima mälu kui luule ja kunstilise vormi tõukejõudu, mis aitab paremini mõista lugusid meie ümber ning nendega sügavamalt suhestuda. Töötuba on inglise keeles.

16.00 Kristiina Ehini autoriõhtu: „Südametammide maastikel” Tartu Linnaraamatukogu saalis

„Südametammide taga” on suuresti Tartu romaan, kuid teistelgi paikadel on selles proosa-, luule- ja päevikuvormis ning polüfoonilisele mitmehäälsusele üles ehitatud mängulises teoses täita omaette märgiline ja tähenduslik roll. Kahe fundamentaalse küsimuse „Kust tulek?” ja „Kuhu minek?” haarme vahel arutletakse südametammide loodus- ja mälumaastikel asetsevate kohtade ja paikade ning

omaelu- ja kultuurilooliste narratiivide vastastikuse tingituse üle. Vilde kirjandusauhinnaga tunnustatud ja Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali proosapremiale nomineeritud mitmekihilise autobiograafilise romaani „Südametammide taga” üle vestlevad autor Kristiina Ehin ja kirjandusteadlane Eve Pormeister.

16.30 „Ümberkirjutatud Tartu” – jalutuskäik Kristina Sadauskienėga (Leedu), kogunemine Kassitoomel

Tunnine jalutuskäik Tartu kesklinnas. Alguspunkt Kassitoomel, lõpp-punkt teadmata. Giid väidab küll, et kõik vastab tõele, kuid teda ei saa täielikult usaldada.

Inglise keeles. Jalutuskäik on osa projektist „Tagasi Tartusse” – jalutuskäigud varasemate resident-kirjanikega. Vt ka lk 41.

17.00 Circa 7 Celsius: Balti noorte antoloogia esitlus Genialistide klubi Magasini tänava Suvilas

18.30 Kohtumine läti kirjaniku Daina Tabūnaga raamatupoes Bibilioteek Läti raamatuklubi raames

Kohtumine kirjanikuga on arutelu vormis, kus võib osaleda nii aktiivse kaasrääkija kui ka kuulajana. Arutelu juhatab Ilze Tālberga. Kohapeal on võimalik osta Tabūna raamatut „Nõiad”.

Üritus on inglise keeles.

20.00 Kontsert „Kirjanikud muusikas” Tartu Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

Kavas: Joonas Veelmaa muusikaline kavand; Mahtra Süda koosseisus Kaisa Kuslapuu, Joosep Vesselov, Oskar Nursi; Naelravi koosseisus Ege Emma Rohusalu, Toomas Leppik, Riko-Sander Pensa ja Rait Herman ning DJ Berk Vaher.

20.00 Tartu Elektriteater esitleb: „Jumala linn” (Brasiilia, Prantsusmaa, USA, 2002, režissöörid: Fernando Meirelles ja Kátia Lund)

Filmi juhatab sisse festivali külaline kirjanik Ernesto Salazar-Jiménez.

Pilet 7 €, vt elektriteater.ee

Vt ka lk 37.

Laupäev, 10. mai

11.00 Inglisekeelne kuraatorituur „Eesti Raamat 500 seinapannoo” Eesti Rahva Muuseumis

Vt lk 12.

13.00 Mariann Rückenbergi raamatu „Nõiatütred legend. Sookrati ja Hendrick von Tisenhuseni lugu” (Ferialum OÜ) esitlus Tartu Kaubamaja Apollo raamatupoes

Ajaloolise romaani tegevus toimub aastal 1625 Eesti- ja Liivimaal, liikudes Paide lähistelt Põltsamaale ja mööda Emajõe Tartuni välja. Tegemist on arvatavasti ühe esimese raamatuga maailma kirjanduses, mis räägib loo eesti naise perspektiivist 17. sajandi alguses. Raamatu üheks kulminatsiooniks võib pidada ajaloolist sündmust – Tartu piiramist ja vallutamist Gustav Adolf II vägede poolt, mis tähistas Rootsi aja algust Eestis.

13.00 Palverännak Siili juurde David Hartleyga (Ühendkuningriik), kogunemine butiikhotell Villa Margaretha ees

Tartu äärelinnas seisab jõe kaldal rauast siil, sellist ei kohta just sageli. Ta okkad on teravad ja ta hoiab kõrgel laternat, et tõrjuda

pimedust. Seal ootab ta oma ustavaid õpilasi, kes on tulnud kumardama ta okkalist hiilgust. Liituge David Hartelyga tema palverännakul selle kaju juurde, heites teel pilgu ka mõnedele Karlova kummalistele ja varjatud paikadele. Olgu kiidetud siil!
[Inglise keeles. Jalutuskäik on osa projektist „Tagasi Tartusse” – jalutuskäigud varasemate resident-kirjanikega. Vt ka lk 41](#)

14.00 Eellülitus: kirjandus x etenduskunstid Tartu Uues Teatris

Kanuti Gildi SAALi ja noore kirjanduse ajakirja Värskes Rõhk koostöös sündiv etenduskunstnike kirjanduskava toob fookusesse loojad, kes tegelevad nii lava kui kirjasõnaga, ning annab neile võimaluse oma kirjanduslikku loomingut publiku ees esitada. Mis juhtub kirjasonaga laval? Kui palju ta suudab?

Üles astuvad: Sveta Grigorjeva, Liisbeth Horn, Kärt Koppel, Getriin Kotsar, Heneliis Notton, Jarmo Reha, Astra Irene Susi ja Kristel Zimmer.

Üritus kuulub Ümberlülituse festivali eelprogrammi.

Projektijuhid: Saara Liis Jõerand, Kerly Ritval

14.00 Vaba Akadeemia teatritrupi „Konnad” etendus „Lysistrate” Tartu Kirjanduse Maja pööningusaalis

Vaba Akadeemia teatrikursusel osalenud gümnasistide trupp „Konnad” toob kirjandusfestivali lavale kammerliku muganduse Aristophanese „Lysistrate”. Vaatajate ette tuleb antiikaja pööraseim rahuplaan, mille mõtlesid välja naised, kes väsisid ootamast, et nende mehed lõpetaksid sõdimise. Lavastaja on Helery Pikk, lavateksti aluseks on Anne Lille tõlge.

15.30 Koolinoorte infootsingumängu „Otsi kohta, kust sa saad” parimate auhindamine Fahrenheit 451° raamatutoas

[Vt lk 43.](#)

15.00 Tartu Kirjanduse Maja ajalooetk Ants Siimu juhtimisel

Suundume Tartu Kirjanduse Majja ajalooetkele. Ants Siimu juhatusel kuuleb, milliseid põnevaid lugusid Vanemuise 19 müüride vahel aset on leidnud. Selgitame, kuidas 19. sajandi aadlipaleest sai Theodor Lutsu Tartu „Hollywood” ja kuidas 1930. aastatel kirjandusmajana tuntud hoone muutus kurikuulsaks KGB „helesiniseks majaks.” Heidame pilgu ka sellele, kuidas kirjandusrahvas 1990. aastatel oma maja tagasi võitis ning selle tänapäevaseks kirjakultuurikeskuseks arendas.

NB! Huvilistel palutakse registreeruda. Kohtade arv piiratud. Registreerimismvormi lingi leiab sündmuse info alt festivali kodulehel: <https://kirjandusfestival.tartu.ee/>

16.00 „Elu kui jõgi” – loovkirjutamise töötuba Andy Willoughbyga (Ühendkuningriik) Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

Realistliku, mütoloogilise, allegoorilise ja sümbolistliku luule loomine sinu elu jõekaardi põhjal, visandades, kirjutades ja mängides spontaanseid esitamismänge koos Andy Willoughbyga. Töötuba sobib algajatele kirjutajatele, vilunud kirjanikele, lavaluuletajatele ja just-praegu-luuletajateks-hakanutele. Kirja pandu võib hiljem üle kanda mistahes vormi või žanrisse, nii nagu endale meeldib, sest koos Andyga välja võlutu volab nagu igavene loominguline jõgi. Andy on niisuguse töötoa varem korraldanud Bukarestis ja Helsingis ning ootab põnevusega selle läbiviimist Tartus, kus ta sellele mõttele esmakordselt tuli, kui viibis siin UNESCO kirjanduslinna residentuuriprogrammi külalisena 2019. aastal.

NB! Kirjutada võid mistahes keeles, kuid juhendamine on inglise keeles.

16.00 Tartu Elektriteater esitleb: „Luulur”
(Eesti, 2025, režissöör Raivo Kelomees)

Pilet 7 €, vt elektriteater.ee

Vt ka lk 38.

17.00 Tartu Ülikooli klassikalise filoloogia
tudengite antiigiteatri etendus „ΨΑΠΦΩ”
Tartu Kirjanduse Maja pööningusaalis

Kes oli suurte antiikautorite Platoni, Ovidiuse ja Catulluse lemmikluuletaja? Kui pakkusite üht lühikest ja tumedapealist Lesbose saare naist, pakkusite õigesti. Kuid kes on see suur „Sappho” ja miks temast pole midagi suurt alles? Ajaloo tõerasukestest inspireeritud valedik amatöörlavastus üritab neile küsimustele vastata.

18.00 Latgali-võro-seto-kadrina luuleõhtu
Tartu Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

Luuleõhtul astuvad üles Ligija Purinaša, Anita Mileika ja Raibis Lätist ning Kauksi Ülle, Maryliis Teinfeldt-Grins ja Andreas Kalkun Eestist. Tervitussõnad ütleb Läti suursaadik Eestis Kristine Našeniece.

Üritus on latgali (tõlkega võru keelde), võru ja setu keeles ning kadrina murrakus.

20.30 ŪGA x „juos īluos līluos”
Tartu Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

Lavale astub rāpikoosseis Latgalest: Latgale rāpiprintsess ŪGA koos tūdrukutegrupiga „juos īluos līluos”.

21.30 Vaba lava ja **22.30** Järełpidu DJ BIRCH PLEASE (Lāti)
Tartu Kirjanduse Maja kultuuriklubis Salong

RAAMATULAAT

Tartu Raekoja platsil
6. mail kell 11.00–19.00

Prima Vista raamatulaat 2025

Osalevad: AS Koolibri | Eesti Kirjandusmuuseum | Eesti Raamat OÜ | ERM | Kirjastus Atlex | Kirjastus Bertram | Kirjastus Canopus | Kirjastus Ilmamaa OÜ | Kirjastus Nordur | Kirjastus Pegasus | Kirjastus SE&JS | Kirjastusselts Zeus | Kultuurikontakt OÜ koostöös kirjastusega KVART | Legend | Mina Ise OÜ + Keropää OÜ | OÜ Kirjastus Fantaasia | OÜ Lummur | OÜ Studium | Otto Wilhelm OÜ | Pähkliööbik OÜ | Petrone Print OÜ | Poola Vabariigi suursaatkond | Raamatutuba Fahrenheit 451° | Raudhammas | SA Kultuurileht ja EKSA | Tallinna Ülikooli kirjastus | Tartu Linnaraamatukogu | Tartu Ülikooli Kirjastus | Toledo kirjastus | TÜ Raamatukogu e-raamatupood

Raamatulaada programm

11.00 Laadapäeva avamine. Laadalisi tervitab Prima Vista patroon Kai Aareleid

11.00–11.15 Lasteaialaste esinemine

11.15 Kohtumine Els Heinsaluga

12.30 Kohtumine Mika Keräneniga

14.00 Poola lipu päeva tähistamine (vt ka lk 11)

14.30 Kirjastus Ilmamaa, Toomas Kiho tutvustab oma luulekogu „Pundinuid“

14.45 Eesti Raamat OÜ raamatututvustused

15.00 Legend ja Raudhammas raamatututvustused

15.15 Kirjastus Bertram, Rait Toompere tutvustab oma raamatut „Kunstimaja“

15.30 Kultuurikontakt OÜ koostöös kirjastusega KVART, Annika Mägimets tutvustab oma lasteraamatut „Saladuslike vihjete saar“

15.45 ERMi raamatututvustused

16.00 Poola Saatkonna raamatututvustused

16.30 Esineb Just tantsukool

16.45 Prima Vista heategevusprojektiks annetatud raamatute üleandmine ja kirjastuste tänamine

17.00 Tantsupõimik „Paigast paika“

18.00 „Vihurimäe“ ühistants

KUNSTIPROGRAMM

21. aprill – 20. juuli

Prima Vista 2025 kunstiprogramm

Tänavune kunstiprogramm lähtub nii raamatuaastast kui ka Prima Vista selle aasta teemast „Raamat kui paik, paik kui raamat”. Kõik kunstiprogrammis osalevad kunstnikud on teemat käsitlenud omal kombel ja omas tehnikas. Mõni on tõuke saanud raamatuaastast ja eesti raamatu 500-aastasest ajaloost, mõni paigast kui metafoorist, mõni Kalevipoja tegudest ja temaga seotud paikadest või Lõuna-Eestiga seotud lugudest. Mõned loojad on lähtunud konkreetse eesti kirjaniku või luuletaja loomingu, tõlgendades seal kajastuvat paiga teemaatikat. Eranädine on sel aastal noor fotograaf keskendunud aga hoopis Prima Vistaga seotud inimestele ja nende lugudele.

Seekordses programmis on taas Pallase tudengite ja professionaalsete kunstnike teoseid erinevates tehnikates ja erisuguseid materjale kasutades: graafika, maal, fotograafia ja tekstiilikunst.

Grupinäitusel „PelguPAIK” osalevad kunstnikud ja kirjanikud:
Jan Kaus, Anti Saar, Kalli Kalde, Urmas Viik, Eve Kask,
Maryliis Teinfeldt-Grins, Piia Ruber, Lembe Ruben,
Angela Soop, Mudlum. Näitust kureerivad
Lembe Ruben ja Kaili-Angela Konno.

Tartu Linnaraamatukogu kolmel korrusel

22.04–19.05.2025

Avamine: 21.04 kell 18.00

„PelguPAIK” toob kokku kunstnikud ja kirjanikud, kes valdavad nii sõna kui ka visuaali. Näitusel on teoseid paikade ilust või valust.

Angela Soobi kunstnikuraamatu „Neli aastaaega”
esitlus Tartu Linnaraamatukogus
7. mail kell 15.00

Vt lk 14.

Angela Soobi (Kaili-Angela Konno) kunstnikuraamat sisaldab neljaosalise isikunäituste seeria „Sõda ja rahu” materjali. Trükises on tekstid erinevatelt autoritelt ja fotod teostest, näitusevaadetest. Tekstid on koostanud: I osa Margot Kase intervjuu Angela Soobiga; II osa Anti Saar; III osa Jan Kaus; IV osa Eero Epner. Trükises olevad fotod on teinud Stanislav Stepaško ja Martin Ivask.

Kõrgema Kunstikooli Pallas tekstiiliosakonna tudengite kaksiknäitus, kuraator Aet Ollisaar ja kujundaja Madis Liplap

TÜ Raamatukogu II korrus
30.04–20.07.2025
Avamine **29.04 kell 16.00**

1. III kursuse tudengite gobelääninäitus „Sinu minu meie ei ole sama”, kus osalevad Sigre Kodasma, Hanna-Maria Org, Grete Ottis ja Liisi Tasso ning väljapanekut täiendavad tööd osakonna metoodilisest fondist. Tudengeid juhendas Aet Ollisaar.

Pallase tekstiiliosakonna 3. kursuse tudengid mõtestavad sõna „paik” ning kajastavad seda oma töödes. Igaüks neist on võtnud aluseks ühe kirjandusteose ning leidnud sealt oma paiga. Nii nagu inimesed on erinevad, on erinevad ka tudengite paigad ja nende tõlgendused. Näituse-tööd avavad seoseid nii konkreetsete kohtade, hetkede kui ka tunnetega.

2. IV kursuse tudengite loodud Eesti Raamatu Aasta piltvaiba kavand, mille autorid on Sofia Lanman, Marite Rikkas, Inger

Tammela ja Kristiin Kuuslap. Idee ja tekstide autorid on Mart Jagomägi ja Krista Aru. Tudengeid juhendas tekstiiliosakonna õppejõud Marju Roos ja projekti juhtis Aet Ollisaar. Piltvaipa saab kogu raamatuaasta vältel tikkides täiendada paljudes Eesti maakondade raamatukogudes.

Signe Oidekivi ja Liisa Nurme foto- ja videonäitus „Lugejad” portreerib Prima Vista festivali tegijaid, esinejaid ja osalejaid. Fotod tegi Signe Oidekivi, intervjueris ja tekstid kirjutas Liisa Nurme.

TÜ Raamatukogu II korrus
30.04–20.07.2025
Avamine 29.04 kell 17.00

Portreenäitus „Lugejad” keskendub Prima Vista taustajõududele ja osalejatele. Näitusega tahame tutvustada nii festivali korraldajaid kui ka külastajaid. Näitus võimaldab astuda omamoodi dialoogi portreeritavaga, tutvuda nende lemmikraamatute ja lugemisaikadega, lugeda piltidel olevate inimeste seosest festivali ning kirjandusega laiemalt.

Jonna Kubu maalinäitus „Vaade ja imesta”, sõna ja pildi kohtumispaik Jan Kausi teose „Vaade” põhjal.

TÜ Raamatukogu II korrus
30.04–20.07.2025
Avamine 29.04 kell 17.00

„Vaade ja imesta” on näitus, mis illustreerib/tõlgib Jan Kausi teoses „Vaade” kirjeldatud paiku. Iga vaataja loob oma tõlgenduse, omamoodi vaate/paiga. Maalid kujutavad ühtaegu tuttavaid ja tabamatuid hetki. Need on visuaalsed vastused tekstile – võimalused,

kuidas kirjandus võib saada värvi, valguse ja kompositsiooni kaudu kogetavaks paigaks. Näituse keskmes on küsimus, millisel moel saab kirjanduslik ruum avarduda maalis. Kuidas kirjandus kõneleb kunstis, kuidas kunst kõneleb kirjanduses?

Helen Bunderi maalinäitus „Minu sees on kaks hunti”,
inspireeritud Mirjam Paalese luulest.

TÜ Raamatukogu II korrus
30.04–20.07.2025
Avamine 29.04 kell 17.00

„Näitus „Minu sees on kaks hunti” on inspireeritud Mirjam Paalese luuletustest. Maalid valmisid 2024. aasta novembris Islandil Gullkistani kunstiresidentuuris. Kuu aja jooksul luule ja maagilise loodusega koos aega veetes olin Mirjami meisterlikult seatud sõnadest isiklikult kantud ja puudutatud. Sõnad leidsid läbi minu ja pintslite ja värvi endale jooned ja vormid ja värvid.”

Toomas Kuusingu linoollõike tehnikas graafika
kaksiknäitus „Kalõvipoig” ja illustratsioonid
Lauri Sommeri raamatule „Lugusid lõunast”.

TÜ Raamatukogu II korrus
3.05–20.07.2025
Avamine 30.04 kell 17.00

Näitus „Kalõvipoig”

Kalevipoja-ainelisel näitusel on linoollõikes illustratsioonid võrukeelsele „Kalõvipojalõ”. Toomas Kuusingu käsitus on minimalistlik ja askeetlik ning igas plaanis mitmekihiline. Nagu Marju Kõivupu kirjutab: „Vaieldamatult on Kuusingu looming kaalukas panus

Kalevipoega kujutavate arvukate kunstiteoste seas ning loob võrukeelsele „Kalõvipojalo” arvestatava lisaväärtuse.”

„Lugusid lõunast”

Lauri Sommeri „Lugusid lõunast” on valik lindistusi vanadelt kassetidelt. Osa neist põhineb vanakeste juttudel, osa peretraditsioonil, osa folkloorsel ainesel ja osa fantaasial. Mõni pala on antud nii murdelises algkeeles kui vabatõlkes. See on omamoodi jätk endisaegsele jutuvestmisele ning rahvasuule toetunud Juhan Jaigi „Võrumaa juttude” kahele jaole. Lugude toimumispaigad on Võrumaa, Peipsiveer, Setomaa nii meie kui Petseri poolel, Kulkna (Kolpino) saar ja Lämmijärve teisel kaldal paiknev Chudskaja Rudnitsa kyla. Pajatusi laiendavad Toomas Kuusingu linoollõiked.

FILMIPROGRAMM

Elektriteatris (Jakobi 1)

5.–10. mai

Prima Vista filmiprogramm Tartu Elektriteatris

5. mail kell 18.00

„Golem: kuidas ta maailma tuli”

1920

Režissöörid Paul Wegener, Carl Boese

Saksa ekspressionismi suurteose „Golem: kuidas ta maailma tuli” aluseks on Gustav Meyrinki roman, mis põhineb omakorda juudi folklooril. XVI sajandi Prahast äratav rabi Loew ellu legendaarse juutide päästja savimees Golemi, et kaitsta oma rahvast keiser Ludwig I tagakiusamise eest. Ootamatult armub Golem aga rabi tütresse.

Filmi üheks režissööriks ning Golemi kehastajaks oli oma ajastu suurimaid saksa draamanäitlejaid Paul Wegener. „Golem: kuidas ta maailma tuli” oli tema kolmas ekraniseering sellest müütilisest olendist, ning ainus, mis tänaseni säilinud. Wegeneri kaasstsenaristiks olnud Henrik Galeen kirjutas hiljem stsenaariumi F. W. Murnau „Nosferatule”. Filmi operaatoriks oli saksa ekspressionismile omase pildikeele andnud Karl Freund, kelle prestiižsesse filmograafiasse kuuluvad muuhulgas ka Fritz Langi ja Thea von Harbou „Metropolis” (1927), Tod Browningu „Dracula” (1931) ning „Muumia” (1932). Viimase juures oli ta ise filmi režissööriks.

Pilet 7 €, vt elektriteater.ee

7. mail kell 20.00

„Taevas Berliini kohal”

1987

Režissöör Wim Wenders

Damiel (Bruno Ganz) ja Cassiel (Otto Sander) on inglid, kes valvavad Berliini üle. Neil pole harfe või tiibu (tavaliselt vähemalt mitte) ning nad eelistavad tavalisi mantleid härmalõngast rüüdele. Aga

nende võimuses on liikuda märkamatu läbi linna, kuulata linnaelanike mõtteid, vaadelda nende tegemisi, jälgida elude kulgemist. Nende kohaolu on täiskasvanutele märkamatu, vaid lapsed ja teised inglid on võimelised neid nägema. Inglid veedavad oma päevad vaikides inimesi vaadeldes, olles võimetud nendega suhtlema ja valu või rõõmu tundma. Üks inglitest aga armub ilusasse tsirkuseakrobaati ning laskub alla maiseid ihasid ja ilmalikku armastust maitsma.

Rainer Maria Rilke luulest inspireeritud imelise filmi kirjeldamiseks on raske leida õigeid sõnu. Sestap tsiteerime legendaarse kriitiku Roger Eberti ülimalt tabavaid mõtteid teosest: „Minu jaoks on see film nagu muusika või maastik. See puhastab mu meeled ja tekkinud vaba ruum annab võimaluse küsimuste tekkimisele. Miks mina ja mitte sina? Miks ma olen siin ja mitte seal? Millal algas aeg ja kus lõpeb ruum?” Film pärjati 1987. aasta Cannes’i festivalil parima režissööri auhinnaga.

Pilet 7 €, vt elektriteater.ee

9. mail kell 20.00

„Jumala linn”

2002

Režissöörid Fernando Meirelles, Kátia Lund

Brasiilia režissööride Fernando Meirellesi ja Kátia Lundi läbimurde-filmi õpitakse siiani filmikoolides, et näidata tulevastele filmitegijatele, kuidas montaaž, lavastus ja operaatoritöö muutuvad meistrite käte all tõeliseks loo jutustamise meistriklassiks. Läbi kahe aastakümne jälgib „Jumala linn” elu Rio de Janeiro ühes kurikuulsamas vaestekvartalis, mis kannab nime Cidade de deus ehk Jumala linn. 1960ndatel asustasid võimud sinna sunniviisiliselt ümber tuhanded pered, kes elasid liiga lähedal Rio kaunitele liivarandadele. Vägivald sünnitab aga vägivalda – 60ndate juhuslikest tänavakuritegudest said 80ndateks verised klannisõjad narkokaubanduse mõjusfääride jagamise pärast, sõdijateks enamasti lapsed või noorukid.

Film põhineb Paulo Linsi samanimelisel romaanil ning kogus 76. Oscarite jagamisel 4 nominatsiooni (parim operaatoritöö, parim režissöör, parim montaaž, parim mugandatud stsenaarium). Muide, film ei ole üles võetud õiges Jumala linnas, kuna see oleks olnud liiga ohtlik, vaid teistes Rio slummides.

Pilet 7 €, vt elektriteater.ee

10. mail kell 16.00

„Luulur”

2025

Režissöör Raivo Kelomees

Filmis „Luulur” jälgime lavanimega Luulur esineva Jaan Malini teekonda luuleslammis ja Hullunud Tartu festivali suunas. Häälutamine, mille algselt määratles Ilmar Laaban, on Luuluri kunstivorm, mille juured ulatuvad dadaismi ja sürrealismi. Jaan Malin, kel on keerulised suhted oma isa Ilmar Malini ja luuletaja Ilmar Laabani, uurib oma Monoloogis nende mõjutustest tulenevaid ootusi ja survet. Film koosneb mitmest komponendist, sealhulgas Luuluri biograafia ning tema esinemised rahvusvahelistel eksperimentaalsetel luuleüritustel. Tuntud autorite intervjuud toovad esile arutlused „tähendusetu” kunsti üle, mida peegeldab ka Malini väljamõeldud keeles kirjutatud romaan „Maa ja ilm”. Filmi kaudu uuritakse, kuidas Luulur ületab oma eeskujusid, luues dialooge teiste kunstnike, nagu Roomet Jakapi, Ivi Rausi ja Tobias Kunzega. Hullunud Tartu festivali kureerimine ja häälutamise praktika tutvustavad eesti sürrealismi ja Luuluri ekspressiivset loomingut, kutsudes üles küsima, kas kunst peab omama selget tähendust.

PROJEKTID

28. aprill – 6. mai

Projektid

Mikroraamatukogu – füüsilise mõju raamatukogu

Mikroraamatukogu alusidee on väga lihtne. Raamatukogud rõhutavad alati, kui palju neil raamatuid on. Mõnikord on see number 700 000. Mõnikord 2 miljonit. Mitte keegi ei jõua lugeda isegi mitte murdosa nendest raamatutest. See lõputus on muidugi veenev, aga inimlikes mastaapides seda haarata ja mõista pole võimalik. Kuid võib teha sammu teises suunas – panna kokku raamatukogu, kus on näiteks 9 kuni 13 raamatut. See on inimlikult arusaadav kogus, kuigi isegi seda ei saa väga kiirelt läbi lugeda.

Suur raamatukogu on metropol – ükskõik, kui palju sa seal ka ringi ei käi, alati jääb suurem osa nägemata. Mikroraamatukogu on tuba, või võib-olla isegi lihtsalt üks nurk toas. Sa võid lugeda läbi ja jätta meelde kõik toonid, külgnemised ja detailid. Selles kohtumismudelil ei domineeri hulk ja haaramatus.

Kui hulga ja haaramatuse pärast pole vaja muretseda, saab rahu-likult lugeda. On aega keskenduda lausele ja lõigule. On aega keskenduda ka kujundusele. Kes mõtles välja selle rumaluse, et raamatut ei valita kaante järgi? Loomulikult valitakse. Kaante materjal ja värvid, lehtede raskus ja lehitsemisel tekkiv hääl. Kas raamat seisab käes lahti? Kas on ka muid võimalusi kui ühest servast kokkuköidatud lehed? Kus on kreekapärased rullid? Üks lehekülg võib olla ka tonnine kiviplakk. Kes viskas jälle luuletuse maha puruks?

Füüsilise mõju raamatukogus on seekord kolm komplekti raamatuid.

Teisipäeval, 6. mail Jaak Tombergi ja Andrus Laansalu valik
Kolmapäeval, 7. mail Eik Hermannini valik

Neljapäeval, 8. mail Lina Itagaki (Leedu) valik
Reedel, 9. mail Jaak Tombergi ja Andrus Laansalu valik

Raamatukoguhoidja: Andrus Laansalu

Kolmapäeval, 7. mail kell 15.30 toimub vestlusring raamatute füüsilistest omadustest. Räägivad Eik Hermann, Ulla Väljaste ja Tõnis Tootsen. Modereerib Andrus Laansalu.

NB! Mikroraamatukogusse pääseb Tähetorni piletiga, mis kassast koodiga „Prima Vista” ostes maksab 3 € ja sisaldab kogu tähetorni külastust, muuseumikaardi omanikele on sissepääs tasuta. Kolmapäevane vestlusring on tasuta sissepääsuga.

**„Tagasi Tartusse” – jalutuskäigud
varasemate resident-kirjanikega**

Kirjanike residentuurid UNESCO kirjanduslinnas Tartus said alguse 2017. aastal ning sellest ajast saati on erinevate residentuuriprogrammide kaudu viibinud siin pikemat aega enam kui 15 kirjanikku erinevatest kultuuriruumidest. Ajutiselt teises paigas elamine ja kirjutamine võib tuua värsked tuuli loomingusse ning samamoodi võivad uued loojad ja värsked pilk avardada paiga enda mõõtmeid ja mõtestamist. Raamatu ja paiga seoste keskenduva teema puhul kutsusime mõned varasematest resident-kirjanikest tänvu Tartusse tagasi ning palusime, et nad viiksid meid jalutuskäigule, mis tutvustab nende Tartut – paiku, mis inspireerisid, ning mõtteid ja tekste, mis ühel või teisel moel siin viibimise kogemusega seotud.

Inglise luuletaja Andy Willoughby on Tartus sage külaline, ta oli siin resident-kirjanikuks 2019. aastal ning viib seekord koos Tartu luuletaja Joanna Ellmanniga huvilised psühhoograafilisele rännakule Emajõe äärde. Leedu kirjanik Kristina Sadauskienė oli Tartus

residentuuris 2023. aastal Põhja- ja Baltimaade kultuuri mobiilsusprogrammi toel teoks saanud eriprojekti raames, mis tõi kahe aasta jooksul siia viis kirjanikku Leedust ja Islandilt. Sadauskienė on ka kogenud giid ning tema mõtetest on saanud inspiratsiooni kogu jalutuskäikude projekt; tema juhitud jalutuskäik kulgeb Kassitoomelt läbi kesklinna. Manchesteri kirjanik David Hartley viibis Tartus pikemalt seoses möödunud aasta festivaliks ette valmistatud projektiga „Too kaasa oma utopia”, mille raames tegi koos Henri Hütiga teoks jutustamissündmuse „Tindi kehastus”, ent selle kõrvalt leidis David aega tutvuda väga erinevate Tartu paikade ja ruumidega ning kutsus nüüd endaga kaasa palverännakule Siili juurde. Manchesterist on pärit ka möödunud sügisel Tartus residentuuris olnud Quigley Cryan Brockbank (Quigley CB), kelle juhitud jalutuskäigul „Kohalike pühakute alternatiivne reisijuht” saab avastada kodukootud imede ja märterluse kaudu pühakluse ja folkloori kokkupuutekohti.

Kõiki jalutuskäike juhitakse valdavalt inglise keeles, ruumikogemuse keel on aga universaalne.

Heategevusprojekt „Raamat kirjutab inimese”

Traditsiooniliselt kuulub kirjandusfestivali Prima Vista juurde heategevusprojekt „Raamat kirjutab inimese”, mille eesmärgiks on rõhutada lugemise rolli ning aidata muuta erinevate ühiskonnagruppide lugemisvara rikkalikumaks. Täname südamest kõiki Eesti kirjastusi, kes meid aastaid omapoolsete annetustega on toetanud! Sel aastal kogume raamatuid SA Hoolekandeteenuste Tartu linna kodude klientidele. SA Hoolekandeteenused eesmärk on luua psüühilise erivajadusega inimestele võimalused tegusaks eluks kogukonnas. Lisaks on SA Hoolekandeteenuste Tartu linna kodude elanikud oodatud **8. mail** Tartu Linnaraamatukokku pärimusmuusiku Annika Mändmaa kontserdile. Annetuse pidulik üleandmine ja projektis osalevate kirjastuste tänamine toimub **6. mail** raamatulaadal Tartu Raekoja platsil.

„Otsi kohta, kust sa saad”

Kirjanduslik infootsingumäng „Otsi kohta, kust sa saad” kutsub 8.–12. klassi õpilasi **28. aprillist kuni 5. maini** ennast proovile panema erinevatest andmekogudest või raamatukogust info leidmisel. Mäng toimub veebikeskkonnas, osalejate vahel loositakse välja auhinnad!

Lisainfo: otsikohta@gmail.com

Partnerlinna päev

Valga Kultuurikeskuses
29. aprillil kell 10–19

Prima Vista partnerlinna päev Valgas 29. aprillil Valga Kultuurikeskuses (Kesk 1)

10.00–11.00 Prima Vista lasteprogramm
kultuurikeskuse teatrisaalis

Mika Keränen ja Contra – „Kirjandus on lahe!”
Arutelu kirjandusest, elust, kirjanduselust ja jalgpallist.

Prima Vista partnerlinna päeva programm
kultuurikeskuse ovaalsaalis

12.00 Päeva avamine

12.15 „Kuidas tõlkida kohta?”

Prima Vista tänavune patroon Kai Aareleid räägib paikadest, kirjandusest ja kohakirjandusest tõlkija ja kirjaniku pilgu läbi.

13.00 Andris Kalnozols „Kalender on mu nimi”

Vestlevad Läti kirjanik Andris Kalnozols ja tõlkija Contra. Kalnozolsi raamatut „Kalender on mu nimi” saatis Lätis suur menu, kuna see pakkus keerulisel ajal lugejale lootust. Teose on eesti keelde tõlkinud luuletaja Contra. *Raamat müügil soodushinnaga, tasumine sularahas.*

13.45–14.00 Paus

14.00–14.45 Toomas Kiho luulekogu „Pundinuiad” esitlus

„Toomas Kiho on kogu Eesti luulemaastikul õige eriline. Matemaatika mõtlemisega, Eesti asja süva-ajaja, akadeemiat enim mõistnu, hulga valitsuste nägija, rumaluste rohkusest siiski mitte murtud,

vaid need sõnadesse pannud, kurbtusega, vaimurikkalt, armastust ei eales hüljanuna. Mõisturohke luule, mida sellises eetilises jõus harva kohtab. Väga Eesti-seoseline.”

— Kalevi Kull

14.45–15.30 Taavi Liias „Sõjast Eesti kirjanduses”

Taavi Liias on endisest luureohvitserist Valgamaa kirjanik, kelle teosed on ajendatud tema välismissioonidel saadud kogemustest.

15.30–16.15 Paus

16.15–16.45 August Gailiti nimelise novelliauhinna üleandmine Nipernaadi kuju juures Säde pargis

Pärimusmuusik Koidu Ahk – „Rändaja õhtulaul”

Žürii esimehe Jaanus Vaiksoo sõnavõtt

August Gailiti nimelise novelliauhinna üleandmine

Laureaadi sõnavõtt

17.00–19.00 August Gailitile pühendatud õhtuprogramm „Mr. Ge” Valga Muuseumis (Vabaduse 8, Valga)

Koidu Ahk ja Lüllemäe pilliringi laste tervitus

August Gailiti näituse avamine – „Mr. Ge”

Ingrid Kormašov – „August Gailiti tagasitulek”

Toomas Kiho – „Gailitit meenutades”

Kogu päeva vältel ehk **kell 12.00–18.00** toimub Valga Kultuurikeskuse fuajees raamatulaat

Valga Kultuurikeskuse galeriis eksponeeritakse Etnowerki Valgamaale pühendatud kollektiooni.

Peakorraldajad / Main organisers

MTÜ Kirjandusfestival Prima Vista – www.kirjandusfestival.tartu.ee
W. Struve 1, Tartu 50091

Eesti Kirjanduse Selts / Estonian Literary Society – tartu.kirjandus.ee
Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakond / Tartu Department of the Estonian Writers' Union – www.ekl.ee/tartu
Tartu Linnaraamatukogu / Tartu Public Library – www.luts.ee
Tartu Ülikooli raamatukogu / University of Tartu Library – <https://utlib.ut.ee/>

Prima Vista korraldustoimkond / The team

Marja Unt

Juhatuseliige, kirjandusfestivali kontaktisik ja programmijuht
Member of board, programme director
(+372) 742 7079, 5690 6836, marja.unt@gmail.com

Berk Vaher

Juhatuseliige, projektijuht
Member of board, project manager
(+372) 511 7162, berkvaher@gmail.com

Svea Kaseorg

Juhatuseliige, finantsjuht
Member of board, financial director
(+372) 5845 3430, svea.kaseorg@ut.ee

Linda Jahilo

Juhatuseliige, Saksa ja Põhjamaade programmi koordinaator
Member of board, coordinator of the German, Polish and Nordic programme
(+372) 5340 2168, linda.jahilo@luts.ee

Evelin Arust

Juhatuseliige, läti- ja leedukeelse programmi koordinaator
Member of board, coordinator of the Latvian and Lithuanian programme
(+372) 5394 4633, evelinarust@gmail.com

Jaak Tomberg

Juhatuse liige

Member of board

(+372) 5331 6276, jaak.tomberg@kirjandusfestival.tartu.ee

Katrin Ruus

Turundus- ja kommunikatsioonijuht

Marketing and communications manager

(+372) 5650 2721, katrin@kirjandusfestival.tartu.ee

Liisbet Aruste

Vabatahtlike koordinaator

Volunteer coordinator

liisbet.aruste@ut.ee

Edith Hermann

Kunstiprogrammi koordinaator

Coordinator of the art programme

(+372) 5661 2608, edith.hermann@pallasart.ee

Liisa Jaakson

Prima Vista raamatulaada koordinaator

Coordinator of the Prima Vista Book Fair

pvlaat@kirjandusfestival.tartu.ee

Marii Kangur

Prima Vista raamatulaada koordinaator

Coordinator of the Prima Vista Book Fair

pvlaat@kirjandusfestival.tartu.ee

Luule Ahu

„Elava raamatukogu” koordinaator

Coordinator of the Living Library

(+372) 746 1036, luule.ahu@luts.ee

Liina Raju

Tartu Linnaraamatukogu ja Poola programmi koordinaator

Coordinator of Tartu Public Library programme

(+372) 736 1374, liina.raju@luts.ee

Triin Ploom-Niitra

„Särtsuga kirjanduse”, Apollo programmi, „Esimese sammu”, raamatu ja roosi päeva ning Valga partnerlinna päeva projektijuht

Project manager of the Literature With a Spark event, the program at Apollo bookstore and the Book and Rose Day and project manager of Prima Vista Partner City Day in Valga

(+372) 5568 0253, triinploom@hotmail.com

Ceili Vilimas

Projektijuht

Project Manager

ceili.vilimas@eava.ee

Anu Amor-Narits

Laste- ja noorteprogrammi koordinaator

Coordinator of the children's program

(+372) 736 1390, anu.amor-narits@luts.ee

Kirsti Läänesaar

Laste- ja noorteprogrammi koordinaator

Coordinator of the children's program

(+372) 736 1390, kirsti.laanesaar@luts.ee

Kadi Kass

Prima Vista infootsingumängu projektijuht

Project manager of the information search game

otsikohta@gmail.com

Esbjörn Nyström

Projektijuht

Project manager

esbjorn.nystrom@gmail.com

Mari Laan

Projektijuht

Project manager

mari.laan@toledo.ee

Toetajad / Supporters

Tartu linn / City of Tartu

Eesti Kultuurkapital / Estonian Cultural Endowment

Goethe Instituut Eestis / Goethe Institute in Estonia

Hispaania Suursaatkond / The Embassy of Spain

Läti Suursaatkond / The Embassy of Latvia

Soome Instituut / Finnish Institute

Soome kirjanduse teabekeskus FILI

Poola Kultuuri- ja Rahvuspärandiministeerium / Ministry of Culture and National Heritage of Poland

Poola Vabariigi Suursaatkond / Embassy of the Republic of Poland

VEEL PUTRU (toetab rahaliselt murdeluule luulevihiku trükkimist)

Tartu Saksa Kultuuri Instituut / Tartu German Cultural Institute

Tartu Kultuurkapital

Briti Nõukogu / British Council

Partnerid / Partners

Ajakiri Akadeemia / Magazine Akadeemia

Apollo

Circa Seven Celsius

Eesti Raamatu Aasta 2025

Eesti Rahva Muuseum / Estonian National Museum

ELV tehnika

Fahrenheit 451° raamatutuba / Fahrenheit 451° Book Room

Funrent Tartu OÜ

Kanuti Gildi SAAL

Kirjastus Eesti Raamat / Eesti Raamat publishing house

Kirjastus Ilmamaa / Ilmamaa Publishing

Kirjastus Petrone Print / Petrone Print Publishing

Kirjastus Toledo / Toledo Publishing

Kultuuriklubi Salong / Culture Club Salong

Kõrgem Kunstikool Pallas / Pallas University of Applied Sciences

Müürileht

Raamatupood Biblioteek / Biblioteek Bookshop

Saksa Välismaise Koolihariduse Keskus / German Central Agency for German

Schools Abroad

Sound Group OÜ

Stencibility

TarSlämm
Tartu Elektriteater / Cinema Theatre Elektriteater
Tartu Kaubamaja
Tartu Karlova lasteaed / Tartu Karlova Kindergarten
Tartu Linnamuuseum / Tartu City Museum
Tartu tähetorn / Tartu Old Observatory
Tartu Uus Teater / Tartu New Theatre
Tartu Ülikooli Klassikalise filoloogia osakond / University of Tartu Department of
Classical Studies
Tartu Ülikooli maailma keelte ja kultuuride instituut / The University of Tartu
Institute of Foreign Languages and Cultures
Tensi Reisid
TYPA
Vaba Akadeemia
Valga Keskraamatukogu / Valga Central Library
Valga Kultuurikeskus / Valga Cultural Centre
Valga Muuseum / Valga Museum
Vilde ja Vine
Värske Rõhk

Välispartnerid / International partners

UNESCO kirjanduslinn Heidelberg / Heidelberg UNESCO City of Literature
UNESCO kirjanduslinn Bremen / Bremen UNESCO City of Literature

TARTU

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

Embassy of Latvia to Estonia

Embassy
of the Republic of Poland
in Tallinn

Vaba Akadeemia
ACADEMIA ARTIUM LIBERALIUM

VEEL PUTRU

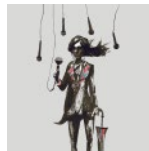
APOLLO

ÕKOKOHVI RÕSTIKODA
KARLOVA KOHV

Toledo kirjastus

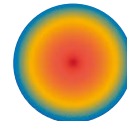
EESTI RAHVA
MUUSEUM

Bremen
City of Literature

KÕRGEN KUNSTIKOOL
PALLAS

F I
L I

kirjandusfestival.tartu.ee